

2013

VEĽKÉ BIBLICKÉ POSTAVY VIERY

Duchovné cvičenia v každodennom živote

Štvrtý týždeň

Tieň

1

Abrahámov strach

Prosiť o milosť od Boha, nášho Pána, aby všetky moje úmysly, činy a skutky smerovali čisto na službu a chválu jeho božskej Velebnosti. (DC 46)

Keď nastal v krajine hlad, Abram odišiel do Egypta, aby tam začas pobudol, lebo v krajine sa hlad rozmáhal. Keď sa blížil k Egyptu, povedal svojej žene Sarai: „Naisto viem, že si pekná žena a keď ťa uvidia Egypťania, povedia si: »To je jeho žena.« Mňa zabijú a teba nechajú žiť. Hovor teda, že si moja sestra, aby sa mi popri tebe dobre viedlo a aby som tvojou zásluhou ostal nažive.“ A keď Abram prišiel do Egypta, Egypťania videli, že je to veľmi pekná žena. A keď ju videli faraónovi dvorania, chválili ju pred faraónom a ženu odvedli do faraónovho domu. S Abramom však kvôli nej dobre zaobchádzal; mal ovce, dobytok, osly, otrokov a otrokyne, oslice a ťavy. Pán však bil faraóna ťažkými ranami, aj jeho dom, pre Abramovu ženu Sarai. Tu si faraón zavolał Abrama a povedal mu: „Čo si mi to urobil?! Prečo si mi nepovedal, že je ona tvoja žena? Prečo si hovoril: »Ona je moja sestra,« a tak som si ju vzal za ženu? Teraz teda, tu máš svoju ženu, vezmi si ju a chod!“ Potom faraón vydal o ňom rozkaz mužstvu, aby ho vypravdili aj s jeho ženou i so všetkým, čo mal. (Gn 12,10-20)

Predstava: *Predstavím si Abraháma v jeho strachu a úzkosti pred vstupom do Egypta.*

Prosba: *Prosím o milosť prekonávať strach dôverou v Božiu lásku voči mne.*

Abrahám počul Boží prísľub a otvára sa zjaveniu Božieho slova. Prijíma ho postupne, krok za krokom. Jeho rastúce poznanie Boha prináša však iba čiastočne plody. V momentoch, keď nedovolí naplno pôsobiť v sebe Božiemu slovu, je možné vidieť jeho zraniteľnosť.

Abrahám ešte nie je schopný svoje poznanie Boha tak plne realizovať vo všetkých situáciách. Veľmi rýchlo ho ovládne strach, staré obavy, starý spôsob postupovania, prekrútenie situácie. Čoho sa bojí Abrahám, čoho sa obáva? Čoho sa obáva človek Abrahám ako prototyp každého človeka? Ako vidí Boh tohto človeka?

Abrahám je vodca malej skupinky. Nemôže sa spoliehať na ochranu klanu. Obáva sa nevyspytateľnosti Egypťanov. Ľahko môže prísť nielen o majetok, ale aj o svoj život. Má strach o svoj život. Nemá tu nijakého spojenca, nikoho, o koho by sa mohol ľudsky oprieť, kto by ho obhajoval. Preto hľadá sám riešenie a rozhodne sa pre tento klamlivý manéver. Javí sa mu to momentálne ako najlepšie riešenie. Dostáva sa do dilemy vo vzťahu k Säre, ale nevidí iné východisko. Je pod tlakom, a preto volí ľahšiu cestu. Rýchlo nájde aj právne ospravedlnenie. Ona je „istým spôsobom“ jeho sestra. Usiluje sa hrať so zákonom a jeho možnosťami, pritom zatvára oči pred morálnymi aspektmi, pretože si nevie ináč pomôcť.

Abrahám je „príliš drahý v Božích očiach“. Jahwe potrestá faraóna. Abrahám podľahol svojej slabosti, podľahol svojmu strachu. Jahve ho nenapomína. Potrestá mocných, ktorých sa Abrahám bál,

aby Abrahám pochopil, že On je ešte mocnejší, že sa môže o neho oprieť v každej situácii. Abrahámovi je síce vyčítaná jeho zbabelosť, chýbajúca dôvera v Božie prisľúbenie, morálne zblúdenie, ale jeho konanie Boh s trpezlivosťou a pokojom prijme. Boh ho vedie na jeho ceste tak, že ho rešpektuje, akoby „priviera oči“ pred jeho slabosťou. Na to, aby ho oslobodil od jeho chýb, má iné uzdravujúce prostriedky ako „moralizujúce pokarhanie“.

1. *Čo mne spôsobuje strach, obavy?*
2. *Čo mi pomáha prekonávať strach?*
3. *Dokonalá láska vyháňa strach. Viem sa v momentoch strachu oprieť o dokonalú, absolútnu, bezpodmienečnú lásku Boha voči mne?*
4. *Nehľadám príliš rýchlo sebaospravedlňujúce vysvetlenia?*

Nech ťa nič neznepokojuje,
nech ťa nič neľaká,
všetko sa pomíňa, Boh sa nemení.
Trpezlivosť dosiahne všetko.
Kto má Boha, tomu nič nechýba.
Boh sám stačí.

(Sr. Terézia od Ježiša)

Mária sa nezastavuje pri prvom, povrchnom chápaní toho, čo sa deje v jej živote,
ale dokáže sa pozerať do hĺbky, necháva na seba pôsobiť udalosti,
rozlišuje ich a premýšľa nad nimi
- až získava také chápanie, aké môže sprostredkovať jedine viera.

(Benedikt XVI.)

2

Mojžišove pochybnosti

Prosiť o milosť od Boha, nášho Pána, aby všetky moje úmysly, činy a skutky smerovali čisto na službu a chválu jeho božskej Velebnosti. (DC 46)

A keď ľud nemal vody, zhkli sa proti Mojžišovi a Áronovi a ľud sa vadil s Mojžišom a kričal: „Kiežby sme boli (aj my) pomreli, keď zahynuli naši bratia pred Pánom! Prečo ste dovedli Pánovu pospolitosť na túto púšť? Aby sme pomreli aj s naším dobytkom? Prečo ste nás len vyviedli z Egypta a priviedli na toto zlé miesto, do kraja, kde niet zrna, ani fíg, ani viníc, ani granátových jabĺk, ba ani len vody na pitie?“ Vtedy Mojžiš a Áron odišli od pospolitosti ku vchodu do stánku zjavenia a padli na tvár. I zjavila sa im Pánova sláva a Pán povedal Mojžišovi: „Vezmi si palicu a zhromaždi pospolitosť, ty a tvoj brat Áron, a pred ich očami rozkážte skale, aby dala vodu. Vyvedieš vodu zo skaly a napojíš pospolitosť i jej dobytok.“ Mojžiš vzal palicu z jej miesta pred Pánom, ako mu prikázal. Potom Mojžiš s Áronom zhromaždili pospolitosť pred skalu a Mojžiš im povedal: „Počujte, vy buriči: Budeme vám môcť vyvieť vodu z tejto skaly?“ Nato Mojžiš zdvihol ruku a dva razy udrel palicou po skale. I vyliala sa voda prúdom a napila sa pospolitosť aj jej dobytok. Ale potom Pán povedal Mojžišovi a Áronovi: „Pretože ste mi neverili a neoslávili ste ma pred očami Izraelitov, nevediete tento ľud do krajiny, ktorú im dám.“ To sú vody Meríby (Vody zvady), kde sa Izraeliti vadili s Pánom a (kde) sa na nich oslávil.

(Nm 20,3-13)

Pri meríbskych vodách popudili ho ku hnevu; Mojžiš tu zle pochodil ich vinou; tak ho rozčúlili, že nerozvážne slová vyslovil.

(Ž 106,32-33)

Predohra: *Predstavím si Mojžiša v kruhu nespokojných až zúrivých Izraelitov na púšti.*

Prosba: *Prosím o pokoj, dôveru a vieru v ťažkostiach.*

Od prvých chvíľ keď Mojžiš vyviedol Boží ľud z Egypta, zažíva nespokojnosť, šomranie, vzbury, otvorený odpor ľudu pri každej náročnejšej situácii. Izraeliti sa neustále vracajú v spomienkach do Egypta a keď sa objavia ťažkosti na ceste do zaslúbenej zeme, radšej by dali prednosť istote plného brucha a plných hrncov ako slobode s ťažkosťami. Sloboda je náročná a vyžaduje si veľa sebadisciplíny a niekedy aj premáhania, aby bola správne prežívaná. Mojžiš je takto permanentne konfrontovaný so stále nespokojným, šomrajúcim davom. Napriek toľkým prejavom Božej starostlivosti, ochrany a zázračnému vyslobodeniu ľud veľmi rýchlo zabúda na Boha, a preto sa jeho pozornosť koncentruje len na utíšenie hladu a smádu. Agresivita a hnev voči Mojžišovi sa často stupňuje. Mojžiš neustále musí upokojsť rozvášnený dav a dôverovať za nich, že Boh má svoje riešenie.

Moment pri meríbskych vodách je momentom Mojžišovej krízy. Aj keď hlbšie poznanie, v čom spočívala táto kríza, nám chýba, môžeme len tušiť, že dlhodobým zápasom vyčerpaný Mojžiš

zapochyboval, či skutočne zo skaly vyprýšti voda. Podobne ako Zachariáš, otec Jána Krstiteľa, ktorý roky čakal na syna, pri Gabrielovom zvestovaní zapochybuje vo svojom srdci a postihne ho trest: „Onemieš a nebudeš môcť hovoriť až do dňa, keď sa toto stane, lebo si neuveril mojim slovám...“ (Lk 1,20) Podľa Žalmu 106 vyriekol Mojžiš nerozvážne slová. Roky odolával tlaku, nastal však okamih krízy, ktorá priniesla zaváhanie s veľkými dôsledkami pre neho. Zaslúbenú zem videl iba z diaľky, nemohol do nej vstúpiť sám a voviesť do nej Boží ľud. Mojžiš prijíma s pokorou dôsledky svojej chyby. Viac ako vysnivaný cieľ je pre neho Božie milosrdenstvo a vernosť.

- 1. Ako reagujem na kritiku, odpor, výčitky iných?*
- 2. V akých situáciách viem vyriečiť nerozvážne slová?*
- 3. Ako zvládam momenty krízy?*
- 4. Viem sa v kritických momentoch upriamiť na Boha a dôverovať?*

Môj Pán a môj Boh,
vezmi všetko odo mňa
Čo ma vzdďaľuje od teba.
Môj Pán a môj Boh,
daj mi všetko,
čo ma privedie bližšie k tebe.
Môj Pán a môj Boh,
zober mi mňa
a celkom si ma privlastni.

(brat Klaus)

Viera z nás robí pútnikov na zemi, vložených do tohto sveta a do dejín,
ale na ceste do nebeskej domoviny.
Viera v Boha nás robí nositeľmi takých hodnôt,
ktoré sa často nezhodujú s módou a momentálnou mienkou,
a vyžaduje od nás osvojiť si kritériá a správanie,
ktoré sa odlišuje od všeobecného spôsobu myslenia.
Kresťan sa kvôli svojej viere nemá báť ísť proti prúdu,
odolávajúc tak pokušeniu prispôsobenia sa väčšine.

(Benedikt XVI.)

Eliášovo znechutenie

Prosiť o milosť od Boha, nášho Pána, aby všetky moje úmysly, činy a skutky smerovali čisto na službu a chválu jeho božskej Velebnosti. (DC 46)

Ahab rozpovedal Jezabel všetko, čo urobil Eliáš, aj to, ako pobil mečom všetkých prorokov. Nato poslala Jezabel k Eliášovi posla s odkazom: „Nech mi bohovia urobia toto a toto nech mi pridajú, ak zajtra o takomto čase neurobím s tvojím životom, ako sa stalo so životom hociktorého z nich!“ On sa naľakal, vstal a odišiel, aby si zachránil život. Keď prišiel do Bersaby, ktorá patrí Judsku, nechal svojho sluhu tam a sám išiel na deň cesty na púšť. Keď došiel, sadol si pod borievku, žiadal si zomrieť a hovoril: „Teraz už dosť, Pane! Vezmi si môj život! Ved' ja nie som lepší ako moji otcovia!“ Lahlol si a usnul (pod borievkou). Vtom sa ho dotkol anjel a povedal mu: „Vezmi a jedz!“ Pozrel sa a hľa, pri hlave mal užiarený podpopolný pecník a krčah vody! Jedol teda, napil sa a opäť zaspal. Tu prišiel Pánov anjel druhý raz, dotkol sa ho a povedal: „Vstaň a jedz, lebo máš pred sebou dlhú cestu!“ Vstal teda a jedol a posilnený týmto pokrmom išiel štyridsať dní a štyridsať nocí až k Božiemu vrchu Horeb. Tam vošiel do jaskyne a prenocoval v nej. Tu ho oslovil Pán a spýtal sa ho: „Čo tu robíš, Eliáš?“ On odpovedal: „Plný som horlivosti za Pána Boha zástupcov! Ved' synovia Izraela opustili tvoju zmluvu, tvoje oltáre zborili a tvojich prorokov pobili mečom? Ja sám som ostal, za mojím životom však sľedia, chcú mi ho vziať.“ On mu povedal: „Vyjdi a postav sa na vrchu pred Pána!,, (1Kr 19,1-11)

Predstava: *Predstavím si znechuteného, ubitého Eliáša.*

Prosba: *Prosím o silu a svetlo odolávať pokušeniam a znechuteniu.*

Po veľkom víťazstve nad Bálovými prorokmi na vrchu Karmel (porov. 1 Kr 18,20-39) a ukončení sucha, ktoré boli manifestáciou Eliášovej dôvery, počuje Eliáš odkaz kráľovnej Jezabel: „Nech mi bohovia urobia toto a toto nech mi pridajú, ak zajtra o takomto čase neurobím s tvojím životom, ako sa stalo so životom hociktorého z nich!“ Kráľovná chce skoncovať s Eliášom, chce pomstiť smrť falošných prorokov. Po prijatí tejto správy je Eliáš plný strachu. Ba viac, nechce sa mu žiť, žiada si zomrieť, rezignuje. Kde ostala jeho odvaha, horlivosť, dôvera, viera?

Uteká, aby si zachránil život. V jeho srdci nie je len strach, ale ešte zhubnejšia rezignácia, znechutenie: „Jahve, teraz už dosť, vezmi mi život, lebo nie som lepší ako moji otcovia.“ Čo spôsobilo jeho depresiu, znechutenie, rezignáciu? Živý Boh koná zvrchovane slobodne. Jeho konanie sa nedá vypočítať. Jeho myšlienky nie sú našimi myšlienkami a jeho cesty nie sú našimi cestami. Pravý Boh sa nedá vtesnať do našich predstáv, plánov a predvídavosti, no my si utvárame príliš ideálne predstavy a podvedome očakávame naplnenie svojich predstáv. Čo asi očakával Eliáš po víťaznej obete na Karmeli? Koniec modloslužby v Izraeli? Obrátenie kráľa, kráľovnej? Namiesto toho hrozba, smrteľné nebezpečenstvo. Je to jeho osobná porážka, alebo ešte viac porážka Jahveho? Ale ved' to, čo očakával, je také sväté, dôležité, dobré! Namiesto toho je pri moci stále pohanská kráľovná. Eliáš si mohol myslieť, že Boh mal zjavne prejaviť svoju moc, zničiť všetkých tak, ako on zničil Bálových prorokov.

Aj my poznáme tieto situácie, keď najprv plní nadšenia, odvahy a horlivosti si myslíme, že môžeme vykonať aj tie najťažšie úlohy, zvládnuť všetky životné situácie, potom sa však v jednej chvíli, podobne ako u Eliáša, vytratí z nás všetka životná sila. Takéto znechutenia patria k najťažším pokušeniam. Je samozrejmé, že ťažké životné skúsenosti, neúspech, nešťastie spôsobia otras. Niekedy však znechutenie vznikne celkom nebadane, napríklad, keď sa od všetkého a od všetkých očakávajú iba ideálne výkony; každú chybu berieme ako katastrofu; všetko posudzujeme s nespokojnosťou a kritikou; skusujeme ustavičné sklamania. Niektorí ľudia majú veľmi prehnané očakávania v duchovnom živote, ako keby Božia láska bola darovaná iba tým, čo dosahujú perfektné výkony, nerobia nijaké chyby, sú vždy super. Lenže Božia láska je nezištná. Boh nás nemiluje preto, že niečo robíme, ale jednoducho preto, že sme.

Ak od iných alebo od seba samých očakávame príliš veľa, ak zabudneme, že následkom dedičného hriechu musíme vždy na tomto svete počítať s nedokonalosťou, ak chceme žiť len z vlastných síl, a nie z viery v Božiu lásku, často sa sklame a stratíme chuť žiť. Takéto pokušenie niekedy príde v situáciách, keď sa naša dobrá vôľa pomôcť Božiemu dielu nepochopiteľne odmietne alebo znehodnotí; keď druhí nemajú záujem o našu prácu, nechápu ju, odmietajú ju. Hneď sa dostavia myšlienky: to sa nevyplatí, to nemá zmysel. Ako riešenie prichádza myšlienka izolovať sa od každého, utiecť ako Eliáš, jednoducho všetko ignorovať. Tieto beznádejné myšlienky končia práve tam, kam prišiel Eliáš: Pane, vezmi si môj život. – Ak sa s niečím podobným stretáme, nesmieme zabúdať, že s Bohom sa to vždy vyplatí, s Bohom máme vždy budúcnosť, s Bohom má všetko zmysel, aj kríž a utrpenie. Boh často začína konať práve vtedy, keď končia ľudské možnosti. Ak v niektorých ťažkých situáciách nevidíme východisko, neznamená to koniec. To môže byť len koniec našich možností, ale nie Božích.

Boh má porozumenie pre Eliáša, a aj pre naše výhrady a nálady. Posiela Eliášovi svojho anjela útechy, ktorý ho posilní chlebom a vodou. Nevieme, ako často Boh poslal aj nám anjela útechy, azda cez povzbudzujúce slovo evanjelia, cez človeka dobrej rady, či pozorného poslucháča.

- 1.** *Ktoré momenty, okolnosti ma vedia znechutiť?*
- 2.** *Ako bojujem proti znechuteniu, frustrácii?*
- 3.** *Som schopný rozpoznať nebezpečenstvo znechutenia v životných situáciách?*

Pane,
pre tvoju svätú smrť a utrpenie
ťa prosím,
daruj mi túžbu po svätosti života
a totálne odumretie od všetkých mojich
hriechov a náruživosti a sebalásky.
Daruj mi tvoju svätú vieru, tvoju nádej, tvoju lásku.

(Alfons Rodrigues SJ)

Viera je „zmenou mentality“, pretože Boh, ktorý sa zjavil v Kristovi a oznámil svoj plán lásky, nás priťahuje k sebe, stáva sa zmyslom života, skalou, na ktorej je možné nájsť stabilitu.

(Benedikt XVI)

4

Dávidovo pokušenie

Prosiť o milosť od Boha, nášho Pána, aby všetky moje úmysly, činy a skutky smerovali čisto na službu a chválu jeho božskej Velebnosti. (DC 46)

A Boží hnev sa zas rozpálil na Izraelitov. Ktosi pokúšal Dávida proti nim, keď mu hovoril: „Chod', spočítaj Izrael a Júdu!“ Preto kráľ povedal vojvodcovi Joabovi (a veliteľom vojska), ktorých mal: „Chodte po všetkých kmeňoch Izraela od Danu až po Bersabe a spočítajte ľud; chcem vedieť počet ľudu.“ Ale Joab hovoril kráľovi: „Pán, tvoj Boh, nech rozmnoží ľud sto ráz tak, ako ho je, a nech to oči môjho kráľovského Pána ešte uvidia! Ale, kráľovský pane, prečo chceš túto vec?“ Lenže kráľ trval na svojom rozkaze Joabovi a vojvodcom, a preto Joab a vojvodcovia odišli od kráľa sčítať izraelský ľud. Prešli cez Jordán a začali v Aroeri od miesta, ktoré je uprostred údolia smerom ku Gádu a Jázeru. Prešli do Galaádu, do krajiny Hetejcov do Kadesu, prešli do Danu, Ijonu a obrátili sa k Sidonu. Prišli k opevnenému Týru a všetkým mestám Hevejcov a Kanaánčanov, prišli k juhu Judska do Bersabe. Prešli cez celú krajinu a po deviatich mesiacoch a dvadsiatich dňoch prišli do Jeruzalema. A Joab odovzdal kráľovi počet sčítaného ľudu. Izrael mal osemstotisíc bojovníkov, ktorí tasia meč, a Júdovcov bolo päťstotisíc mužov. Ale keď už spočítal ľud, bilo Dávidovi srdce. A Dávid hovoril Pánovi: „Veľmi som zhrešil tým, čo som urobil. Ale teraz, Pane, odpusť hriech svojho sluhu, lebo som konal veľmi hlúpo.“ Keď Dávid ráno vstal, Pán oslovil Dávidovho vidca proroka Gada: „Chod' a povedz Dávidovi: Toto hovorí Pán: Predkladám ti tri veci; vyber si z nich jednu, tú na teba dopustím.“ Gad išiel k Dávidovi, oznámil mu to a povedal mu: „Má prísť na tvoju krajinu trojročný hlad? Alebo chceš tri mesiace utekať pred svojím nepriateľom, ktorý ťa bude prenasledovať? Alebo má byť v tvojej krajine tri dni mor? Teraz si rozmysli a uváž, čo mám odpovedať tomu, ktorý ma poslal!“ Dávid povedal Gadovi: „Som vo veľkej úzkosti. No nech padneme do Pánovej ruky, lebo jeho milosrdenstvo je veľké! Ale do ruky človeka nech nepadnem.“ Tak Pán dopustil mor na Izrael od rána až po určený čas.

(2Sam 24,1-25)

Predstava: *Predstavím si Dávida, alebo iného vládcu v postoji očarenia z vlastnej moci, slávy.*

Prosba: *Prosím o pravú pokoru a poznanie pýchy, ktorá sa vkráda do môjho srdca a myslenia.*

Dávid zakúsi, že Jahve je jeho silou. Napriek všetkým týmto skúsenostiam Dávid má aj svoje temné momenty, momenty zlyhania. Jedným z takýchto okamihov je jeho hriech sčítania ľudu. Čo je zlé na sčítaní ľudu? Boh sám niekedy prikazuje Mojžišovi spočítať ľud (Nm 1,1-3). Aj v knihe Exodus sa hovorí o sčítaní ľudu. Tam to má sakrálny charakter. Sčítanie znamená spočítať tých, ktorí patria Bohu. Boh je Pánom nad životom. Kto sa zaoberá jeho ľuďmi, musí to robiť s rešpektom, úctou a bážňou. Ľud je Boží poklad, ľud je Božím vlastníctvom. Narábať s Božím ľuďmi, sčítavať ho nemožno bez toho, aby sa to „nedotklo“ Boha. V čom spočíval Dávidov hriech?

Pre Dávida znamenalo spočítanie ľudu okamih slávy, vedomie moci, opojenie zdanlivou veľkosťou. Vo veľkosti vojska videl svoju veľkosť a moc. Sluha podľahol pokušeniu byť Pánom. Dávid si doposiaľ uvedomoval, že jeho silou je Pán. V tejto dôvere sa postavil proti Goliášovi iba s palicou,

prakom a piatimi kameňmi. Na posmešné Goliášove reči odpovedal, že ide proti nemu v mene Pána zástupov (porov. 1 Sam 17,43). S tým istým postojom dôvery vstupoval do všetkých bojov. Vo svojich žalmoch ospieval túto dôveru: *Na Boha, ktorého slovo velebím, Pána, ktorého slovo velebím, na Boha sa ja spolieham...* (Ž 56). Bol si vedomý, že skutočným kráľom Božieho ľudu je Jahve. On je jediný kráľ, ktorému patrí všetko. Po dlhšom čase úspechov, triumfov Dávid akoby pozabudol, kto ho niesol cez všetky protivenstvá, vyslobodzoval z úzkosti a rúk nepriateľov, kto mu dodával odvalu a silu, kto bol jeho oporou a v čej moci víťazil. Autor Druhej knihy Samuelovej vyjadruje tento stav Dávidovho srdca ako pokušenie: Ktosi pokúšal Dávida... V Prvej knihe kráľov (1 Kr 21,1-30) je toto pokúšanie celkom priamo vyjadrené: I povstal satan proti Izraelovi a pokúšal Dávida... V tomto pokúšaní môžeme rozpoznať taktiku pokúšania z raja. Dávidovo pokušenie bolo pokušením pýchy, pokušením nerešpektovať vzťah stvorenia ku svojmu Stvoriteľovi. Dávid neprijíma dobre mienenú radu a otázku svojho verného služobníka Joaba: *Ale, kráľovský pane, prečo chceš túto vec? Prečo niečo robím? Ide mi v tom o Božiu slávu, službu Bohu, alebo to má byť napĺňanie mojich vlastných ambícií, chcem oslavovať Boha, alebo hľadám vlastnú slávu?* Dávid nepočúva svojho verného sluhu. Jedným zo sprievodných javov pýchy je tvrdohlavosť, neschopnosť počúvať, neschopnosť dať si poradiť, tvrdošijne zotrvať na vlastnom názore, myslieť si, že ja to viem najlepšie, ja tomu najlepšie rozumiem a nikto mi nemá do toho čo hovoriť.

Dávid síce rešpektuje, že ľud je Božím vlastníctvom, ale vidí v ňom celkom priamo svoju osobnú moc. Výsledok sčítania je jedinečný: 800 000 bojovníkov z Izraela a 500 000 z Júdu. Teraz sa Dávid nepotrebuje viac spoliehať na Boha ako v čase boja proti Goliášovi. Teraz je najmocnejším kráľom zeme. Jedine on dokáže všetko. Po momente slávy prichádza precitnutie: *Ale keď už spočítal ľud, bilo Dávidovi srdce. A Dávid hovoril Pánovi: „Veľmi som zhrešil tým, čo som urobil.“* Dávid spoznáva sám svoju vinu a ľutuje.

- 1.** *Aké sú moje pokušenia veľkosti a moci?*
- 2.** *Som schopný prijať napomenutie blízkych ľudí, priateľov?*
- 3.** *Pamätám si momenty, keď som konal tvrdohlavo, nechcel som počúvať upozornenia iných? Aké ovocie z toho vzišlo?*

Všemohúci, večný Bože, ktorý si všetko stvoril

a svojou milosťou môžeš všetko pretvoriť a meniť.

Ty lekár a spása našej duše, záchranca tých, ktorí sa na teba obracajú.

Prosíme ťa a vzývame.

Vzdial od nás a odstráň každú moc Zlého, jeho prítomnosť a účinok,

každý vplyv, úskok, zlobu, závisť, zllorečenie

a pôsobenie so Zlom zviazaných ľudí a to, čo títo tvojim služobníkmi spôsobili.

Daj, aby namiesto zloby a závisťi mali sme podiel na láske a sile Ducha Svätého.

Svet je požehnaný vierou, ku ktorej sme všetci povolani,

aby sme bez strachu nasledovali Pána Ježiša Krista.

Táto cesta je veľakrát namáhavá, sú na nej skúšky i smrť,

zároveň nás však otvára voči životu, v radikálnej premene skutočnosti,

ktorú je možné vidieť a v plnosti vychutnávať iba pohľadom viery. (Benedikt XVI.)

Máriina úzkosť

Prosiť o milosť od Boha, nášho Pána, aby všetky moje úmysly, činy a skutky smerovali čisto na službu a chválu jeho božskej Velebnosti. (DC 46)

Jeho rodičia chodievali každý rok do Jeruzalema na veľkonočné sviatky. Keď mal dvanásť rokov, tiež išli, ako bývalo na sviatky zvykom. A keď sa dni slávností skončili a oni sa vracali domov, zostal chlapec Ježiš v Jeruzaleme, čo jeho rodičia nezbadali. Nazdávali sa, že je v sprievode. Prešli deň cesty a hľadali ho medzi príbuznými a známymi. No nenašli. Vrátili sa teda do Jeruzalema a tam ho hľadali. Po troch dňoch ho našli v chráme. Sedel medzi učiteľmi, počúval ich a kládol im otázky. Všetci, čo ho počuli, žasli nad jeho rozumnosťou a odpoveďami. Keď ho zazreli, strípili od údivu a Matka mu povedala: „Syn môj, čo si nám to urobil? Pozri, tvoj otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali!“ On im odpovedal: „Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?“ Ale oni nepochopili slovo, ktoré im hovoril.

(Lk 2,41-50)

Predstava: *Predstavím si pútnikov na ceste do Jeruzalema.*

Prosbá: *Prosím o silu v utrpení, o ochotu znášať ťažkosti života v spojení s Kristovým utrpením.*

Celý život človeka je putovaním do večného Otcovho prístrešku v nebeskom kráľovstve. Jozef, Mária a Ježiš sa vydávajú na cestu do jeruzalemského chrámu, aby sa klaňali Bohu Izraela.

Jeruzalem bol pre židov svätým mestom, v ktorom sa nachádzal chrám; miestom, v ktorom Boh prisľúbil svoju osobitnú prítomnosť. Chrám bol nielen pýchou Izraela, keďže to bola nádherná stavba, ktorú obdivoval celý svet, ale aj útechou pre Boží ľud, lebo v ňom sa sústredili celé dejiny ich osobitného vyvolenia, oslobodenia, Božej starostlivosti, ochrany a lásky.

Keď Mária a Jozef na spiatocnej ceste zistili, že chlapec Ježiš nie je v zástupe pútnikov, že nie je s nimi, prenikol ich neopísateľný úľak a obava. Boli to iste veľmi ťažké okamihy ich života. Mária nevedela, že ju čaká ešte Kalvária a kríž jej Syna. V tejto chvíli v jej mysli zazneli Simeonove slová: Tvoju vlastnú dušu prenikne meč. Ako často premýšľala o týchto slovách?! Slová, v ktorých bolo naznačené tajomstvo jej bolesti a utrpenia jej Syna. Od tej chvíle každý okamih jej života je poznačený týmto bolestným tajomstvom. Pri každom pohľade na svojho milovaného Syna pociťuje ostrie neviditeľného meča. Meč bolesti deň za dňom hlbšie prenikal do jej srdca a v tejto chvíli ho prenikol celkom.

Tento moment jej života bol nesmierne dramatický. Do mysle a srdca sa vtierali strašné predstavy a scenáre. Mária a Jozef znova a znova hľadali svojho Syna. Znova a znova sa vypytovali všetkých, kde ho videli naposledy. V noci pravdepodobne nezažmurili oka. Strašné bolo čo len pomyslieť na to, že by sa Ježišovi mohlo niečo stať. Len matka vie pochopiť, čo prežívala Mária, a

otcovia, čo sa odohrávalo v Jozefovom srdci. V temnote bolesti sa usilujú veriť a dôverovať, že Boh ochráni svojho Syna. Musia sa vrátiť do Jeruzalema. Hľadajú ho cestou a vypytujú sa všetkých ľudí, ktorých stretajú. Opäť vstupujú do chrámu. A tu ho zbadali sediaceho medzi učiteľmi zákona. Keď ho zazreli, stúpili od údivu a Matka mu povedala: „Syn môj, čo si nám to urobil? Pozri, tvoj otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali!“ Ježišova tajomná odpoveď: Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca? naznačuje, že Ježiš už teraz, ako dieťa vstupuje do tajomstva hľadania a plnenia Otcovej vôle. Ježiš musí byť vo veciach svojho Otca. Tak ako neskôr musí ísť opäť do Jeruzalema, kde ho vydajú pohanom, ukrižujú... To, že v tejto chvíli zostal v chráme, je výrazom synovskej poslušnosti voči Otcovi. Spoznáva Ježiš v tejto chvíli, že Otcovou vôľou je vrátiť sa s Máriou a Jozefom do Nazareta? A skutočne sa s nimi vrátil do Nazareta a bol im poslušný. Mária nerozumela tomu, čo v tejto chvíli hovoril a robil jej Syn, ale verila a dôverovala mu, zachovávala verne všetky jeho slová vo svojom srdci (Lk 2,51). Aj ona hľadala vôľu nebeského Otca. Máriina a Jozefova láska bola silnejšia ako toto nepochopenie. Nechápali to, ale nič sa nezmenilo na ich láske a dôvere k Bohu, hoci v tom nepochopení bolo dosť bolesti.

Na záver si môžeme urobiť rozhovor s Ježišom, Máriou a Jozefom.

- 1. Čo pre mňa znamená chrám? Rád prichádzam do chrámu?
Na akých iných miestach som schopný vnímať Božiu prítomnosť?*
- 2. Zažil som situácie, keď poslušnosť Bohu znamenala aj spôsobenie bolesti najbližším.
Aké bolo ovocie tejto poslušnosti?*
- 3. Boli v mojom živote situácie, keď sa mi Ježiš stratil? Ako som ho hľadal? Na ktorých miestach?*

Mária, Matka moja,
zasväcujem sa tvojmu Nepoškvrnenému Srdcu
v živote i v smrti, aby ma chránilo od každej záhuby duše i tela.
Viem, Matka, že tí, ktorých ochraňuješ, sú v bezpečí,
a preto sa odovzdávam tvojmu Srdcu
s úplnou dôverou
pre čas a pre večnosť.
Amen.

Mária musí obnoviť hlbokú vieru, s ktorou povedala svoje „áno“ pri Zvestovaní;
musí prijať to, že pravý a skutočný Ježišov Otec tu má prednosť;
musí svojmu synovi, ktorého porodila, dať slobodu, aby mohol uskutočniť vlastné poslanie.
Máriino „áno“ Božej vôli v poslušnosti viery sa opakuje počas celého jej života,
až do najťažšieho momentu, do okamihu Ukrižovania.

(Benedikt XVI.)